

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 4 juni 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om handläggning av domstolsärenden m. m.

Genom en den 12 januari 1946 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 28, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om handläggning av domstolsärenden;
- 2) lag om lagsökning och betalningsföreläggande (lagsökningslag);
- 3) lag om ändring i konkurslagen;
- 4) lag angående upphävande av 7 § 6. lagen den 13 maj 1921 (nr 226) om nya konkurslagens införande och vad i avseende därå skall iakttagas;
- 5) lag angående ändrad lydelse av lagen den 15 juni 1934 (nr 252) om begränsning av tiden för efterbevakning i vissa konkurser;
- 6) lag angående ändring i lagen den 13 maj 1921 (nr 227) om ackordsförhandling utan konkurs;
- 7) lag angående ändring i lagen den 13 maj 1921 (nr 244) om utmättningsed;
- 8) lag om ändring i utsökningslagen;
- 9) lag angående ändrad lydelse av 22 § förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall;
- 10) lag om bevisupptagning åt utländsk domstol;
- 11) lag om bevisupptagning vid utländsk domstol;
- 12) lag om bevisupptagning åt vissa internationella organ;
- 13) lag om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet;
- 14) lag angående ändrad lydelse av 15 § lagen den 14 juni 1929 (nr 145) om skiljemän; samt
- 15) lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 14 juni 1929 (nr 147) om utländska skiljeavtal och skiljedomar.

Till grund för de genom propositionen framlagda lagförslagen, vilka äro föranledda av nya rättegångsbalken, ligga av processlagberedningen i betänkande den 17 mars 1944 (SOU 1944: 9 och 10) framlagda lagförslag i samma ämnen. Lagrådet har den 19 juni 1945 avgivit utlåtande över sistnämnda lagförslag. De erinringar som vid lagrådsgranskningen framställts mot olika bestämmelser i de remitterade förslagen ha i allt väsentligt beaktats i propo-

sitionen. Beträffande motiveringen till lagförslagen hänvisas till förenämnda betänkande och propositionen.

Utskottet.

Förevarande proposition innehåller i 204 § konkurslagen, 47 § lagen om ackordsförhandling utan konkurs och 16 § lagen om utmätningssed bland annat bestämmelse att handling som insändes till konkursdomaren med posten skall anses inkommen, då den avlämnats till konkursdomaren eller rättens kansli. I 33 kap. 3 § nya rättegångsbalken har upptagits ett stadgande av motsvarande innebörd. I sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 23 vid årets riksdag hemställde utskottet om sådan ändring i bland annat 1944 års lag om rätt att i mål och ärenden som tillhöra domstols handläggning insända handlingar med posten m. m., att avi om försändelse, vari handling finnes innesluten, i förevarande hänseende skulle jämställas med handlingen. Utskottet uttalade därvid att motsvarande ändring borde vidtagas i nya rättegångsbalken jämte de följdförfattningar till denna som innehålla liknande bestämmelse. Beträffande 33 kap. 3 § nya rättegångsbalken fann utskottet det ej påkallat att föreslå ändring, då Kungl. Maj:t torde komma att beakta att sådana ändringar, som bliva nödvändiga på grund av ny lagstiftning, vidtoges i denna balk före ikraftträdandet. Vad anginge de följdförfattningar, som innehålla bestämmelser av ifrågavarande innebörd och som vore föremål för utskottets prövning, hade utskottet för avsikt att i sina däröver avgivna utlåtanden föreslå erforderliga ändringar.

På grund av vad sålunda anförts föreslår utskottet ändring av 204 § andra stycket konkurslagen, 47 § andra stycket lagen om ackordsförhandling utan konkurs och 16 § lagen om utmätningssed. Bestämmelserna i ämnet synas lämpligen kunna utformas såsom en hänvisning till det allmänna stadgandet i 33 kap. 3 § nya rättegångsbalken om ingivande av handling till rätten.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till anmärkning mot de genom propositionen framlagda lagförslagen.

Med anledning av de föreslagna ändringarna i 20 § första och femte styckena konkurslagen erinras emellertid att Kungl. Maj:t föreslagit viss ändring i andra stycket av samma paragraf genom den senare avlämnade propositionen nr 261. Över sistnämnda lagförslag, som är avsett att träda i kraft den 1 juli 1946, kommer utskottet senare att avgiva särskilt utlåtande, nr 46. Angivna förhållanden torde beaktas av Kungl. Maj:t vid utfärdande av ifrågavarande lagar.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen — med förklaring att riksdagen funnit vissa ändringar böra vidtagas i de genom förevarande proposition framlagda förslagen till lagar om ändring i konkurslagen, lagen om ackordsförhandling utan konkurs och lagen om utmätningssed — måtte för sin del antaga följande förslag till

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

1) L a g

om handläggning av domstolsärenden.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Denna lag avser ärenden angående rättsvård, som allmän underrätt har att upptaga själmant eller efter ansökan och som ej enligt lag eller författning skola handläggas i den för tvistemål eller brottmål stadgade ordningen, dock ej ärenden som angå straff eller annan med brott förenad påföljd.

2 §.

Ansökan må göras muntligen eller skriftligen hos rätten.

I ansökan skall sökanden uppgiva de omständigheter å vilka den grundas och den åtgärd som påkallas samt de omständigheter som betinga rättens behörighet, om ej denna framgår av vad eljest anföres. De skriftliga handlingar som åberopas skola samtidigt inlämnas.

Skriftlig ansökan skall vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller hans ombud. Sökandens hemvist och postadress skola uppgivas. Göres ansökan muntligen, skall, i den mån det erfordras, uppteckning därav ske. Fullmakt för ombud erfordras ej, med mindre rätten finner fullmakt böra företes.

3 §.

Uppfyller ansökan ej föreskrifterna i 2 § eller är den eljest ofullständig, förelägge rätten sökanden att avhjälpa bristen. Efterkommes ej sådant föreläggande, må ansökan avvisas.

Finnes uppenbart, att ansökan ej kan av rätten upptagas, skall den omedelbart avvisas.

4 §.

Skall yttrande inhämtas eller finnes annan förberedande åtgärd böra vidtagas, meddele rätten beslut därom utan dröjsmål.

Finnes för ärendets prövning sökanden eller annan som ärendet angår böra höras muntligen, utsätte rätten, så snart lämpligen kan ske, tid och ställe för förhandling inför rätten och utfärde härför erforderliga kallelser. Rätten må vid vite förelägga sökanden eller annan att komma tillstädes eller infinna sig personligen. I ärende, som må av rätten upptagas endast efter ansökan, äge rätten förelägga sökanden att komma tillstädes vid påföljd, att ansökan eljest förfaller.

Finnes av synnerlig vikt att i avbidan på ärendes avgörande egendom ställes under förvaltning av god man eller annan åtgärd vidtages för säkerstäl-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

lande av den rättsvård om vilken i ärendet är fråga, äge rätten förordna därom. Tillfälle skall lämnas den som åtgärden angår att yttra sig däröver. Är fara i dröjsmål, må dock förordnande omedelbart meddelas. Förekomma ej längre skäl för åtgärden, skall den av rätten omedelbart hävas.

5 §.

Ärende skall avgöras så snart ske kan.

Om förhandling inför rätten gälle i tillämpliga delar vad i rättegångsbalken är stadgat om huvudförhandling i tvistemål. Uteblir sökanden, då föreläggande meddelats honom att komma tillstådes vid påföljd att ansökan eljest förfaller, skall ärendet avskrivras. Utevaro av sökanden i annat fall eller utevaro av annan som kallats utgöre ej hinder för ärendets prövning och avgörande.

6 §.

Underrätt vare vid handläggning av ärende domför, häradsrätt utan nämnd och rådhusrätt med en lagfaren domare.

Vid annan handläggning än i 3 eller 4 § sägs skall dock i häradsrätt nämnd deltaga och rådhusrätt äga den sammansättning som i rättegångsbalken är i allmänhet föreskriven för domförhet vid huvudförhandling i tvistemål, om ärendet angår

1. adoption, vårdnaden om barn eller samtycke till hävande av tjänste- eller arbetsavtal som barn ingått, medgivande till äktenskap enligt 2 kap. 4 § giftermålsbalken eller till åtgärd beträffande makars egendom enligt 5 kap. 14 § eller 6 kap. 6 § nämnda balk eller förordnande angående sådan egendoms förvaltning i andra fall;

2. förmynderskap eller godmanskap enligt lagen om förmynderskap, dock ej fråga om inskrivning eller överflyttning av förmynderskap eller godmanskap eller föreläggande, som avses i 7 kap. 10 §, 8 kap. 11 § eller 9 kap. 3, 4 eller 10 §, eller entledigande av god man, då uppdraget slutförts eller, i fall som avses i 11 kap. 3 § eller 4 § 1—5, den för vilken gode mannen förordnats begär hans entledigande;

3. förvaltning enligt lagen om testamente eller lagen om boutredning och arvskifte;

4. nedsättning av bolags aktiekapital eller grundfond, tillstånd till vinstutdelning i bolag, skyldighet för bolag eller förening att träda i likvidation, förordnande eller entledigande av likvidator eller tillstånd till försäljning av egendom under likvidation eller till fusion;

5. förvaltning av stiftelse eller utseende av huvudmän i sparbank;

6. förordnande eller entledigande av god man eller annan för fullgörande av särskilt uppdrag i andra fall än ovan sagts;

7. bestämmande av arvode;

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

8. tillstånd till försäljning av samfälld egendom enligt lagen om samäganderätt, underställning av delägares beslut eller meddelande av särskilda föreskrifter angående god mans förvaltning enligt lagen om förvaltning av bysamfälligheter och därmed jämförliga samfällda ägor och rättigheter eller intagande i rättens protokoll av förening enligt lagen om ägofred; eller

9. dödande av förkommen handling.

Skall i häradsrätt nämnd deltaga, vare häradsrätten i ärende, som avses i andra stycket 2, 3, 6 eller 7, domför med tre i nämnden, dock ej då fråga är om tillstånd till viss förvaltningsåtgärd eller talan mot överförmyndares beslut.

7 §.

Ärenden angående äktenskapsförord, bouppteckning, arvsskatt, testamentsbevakning, åtgärder som avses i 9 kap. lagen om arv och 8 kap. lagen om testamente, avhandlingar om lösöre köp och kallelse å okända borgenärer skola, om ej i arbetsordning eller eljest annat bestämts, i underrätt handläggas av den som har att upptaga inskrivningsärenden.

8 §.

I ärende som sägs i 6 § andra stycket skall handläggning som där avses äga rum i häradsrätt vid ting och i rådhusrätt å allmän rättegångsdag; dock må, om ärendet är brådskande, handläggning ske å särskilt sammanträde.

9 §.

Rättens avgörande av ärende sker genom beslut.

Underrätts slutliga beslut skall, i den mån det erfordras, angiva de skäl, å vilka beslutet grundas. Beslutet må, om det finnes lämpligt, tecknas å den handling som ligger till grund för ansökan. Avkunnas ej beslutet vid förhandling, skall det meddelas genom att det hålles tillgängligt å rättens kansli; har beslutet gått emot sökanden eller annan som fört talan i ärendet, skall underrättelse om tiden för beslutets meddelande genom rättens försorg genast avsändas till honom. Rätten skall på begäran lämna den som vill föra talan mot beslutet underrättelse om vad han har att iakttaga.

Mot underrätts beslut i fråga som avses i 4 § tredje stycket skall talan föras särskilt. Beslutet skall lända till efterrättelse utan hinder av att det icke äger laga kraft. Mot hovrättens beslut i fråga som nu nämnts må talan ej föras.

10 §.

Om dagbok, protokoll och aktbildning i ärenden som avses i denna lag förordnar Konungen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

11 §.

I allt, varom ej i denna lag är särskilt föreskrivet, skall angående behandlingen av ärende lända till efterrättelse vad om tvistemål är stadgat, i den mån det är tillämpligt.

12 §.

Är i lag eller författning särskild föreskrift meddelad i fråga om ärende som avses i denna lag, vare föreskriften gällande, även om den strider mot vad denna lag stadgar.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

Genom lagen upphäves förordningen den 16 juni 1875 (nr 42 s. 35) angående särskilda protokoll över lagfarter, inteckningar och andra ärenden, i vad förordningen avser förmynderskaps-, äktenskapsförords- och bouppteckningsprotokoll.

2) L a g

om lagsökning och betalningsföreläggande (lagsökningslag).

Härigenom förordnas som följer.

Om lagsökning.

1 §.

För fordran som grundar sig å skuldebrev eller annat skriftligt fordringsbevis och är till betalning förfallen må gäldenären lagsökas enligt vad nedan sägs.

Borgenär som för sin fordran har inteckning i fast egendom eller i fartyg äge ock genom lagsökning söka betalning ur den intecknade egendomen.

2 §.

Lagsökning skall göras skriftligen hos allmän underrätt. Ansökningen skall innehålla uppgift om borgenärens namn, yrke, hemvist och postadress samt gäldenärens namn och, där så kan ske, dennes yrke, hemvist och postadress, så ock fordringens belopp och den ränta som fordras. Borgenären ange ock de omständigheter som betinga rättens behörighet, om denna ej framgår av vad eljest anföres. Vid ansökningen skall fogas styrkt avskrift av den handling varå fordringen grundas.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Ansökningen skall jämte avskrift av fordringshandlingen avlämnas i två exemplar och vara egenhändigt undertecknad av borgenären eller hans ombud. Är endast ett exemplar ingivet, besörje rätten mot stadgad avgift erforderlig avskrift, och gälle den i målet lika med huvudskrift.

3 §.

Finnes den åberopade handlingen icke innefatta bevis om fordran eller prövar rätten eljest hinder möta för upptagande av ansökningen, skall den avvisas; bevis därom skall tecknas å ena exemplaret av ansökningen.

4 §.

Uptages ansökningen, förelägge rätten gäldenären att inom viss av rätten bestämd tid efter det lagsökningshandlingarna blivit honom delgivna skriftligen svara å ansökningen vid påföljd att målet ändå avgöres. Föreläggandet, som skall tecknas å ena exemplaret av ansökningen, skall tillika innehålla anmaning till gäldenären att hos rätten anmäla hemvist och postadress, såvida tillförlitlig uppgift härom icke föreligger.

Vid utsättande av tiden för svars avgivande har rätten att taga hänsyn till belägenheten av den ort där gäldenären bor eller handlingarna eljest kunna väntas bliva honom delgivna. Har gäldenären känt hemvist inom riket, må tiden icke utan synnerliga skäl bestämmas längre än till två veckor.

5 §.

Det exemplar av ansökningen varå enligt 4 § föreläggandet tecknats skall jämte fordringshandlingen delgivas gäldenären på sätt om stämning i tvistemål är stadgat. Delgivning skall ske genom rättens försorg, om borgenären ej hellre vill själv ombesörja delgivningen.

6 §.

Hava enligt bevis som inkommit till rätten lagsökningshandlingarna blivit gäldenären delgivna och kommer han ej inom förelagd tid med skriftligt svar, avgöre rätten målet på de skäl borgenären företett.

7 §.

Rätten äge, om gäldenärens svar föranleder därtill, förelägga borgenären att innan målet avgöres bemöta svaret med påminnelser. Ej må eljest flera skrifter växlas än en å vardera sidan.

8 §.

Finnes handling som part företett i avskrift böra företes i huvudskrift, förelägge rätten honom viss tid att förete handlingen vid påföljd att målet ändå avgöres. Rätten give ock motparten tillfälle att taga del av handlingen, om skäl äro därtill; denne äge då yttra sig över handlingen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

9 §.

Anteckning om föreläggande som rätten meddelat part i annat fall än enligt 4 § skall införas i den i 38 § omnämnda boken; underrättelse om föreläggandet skall samtidigt genom rättens försorg avsändas till parten.

10 §.

Nekar den som sökes sin hand och förskrivning och har han ej förut vid domstol eller inför överexekutor eller ock, enligt å handlingen tecknat behörigt bevis, i tillkallat vittnes närvaro inför landsfiskal, stadsfogde eller notarius publicus erkänt handlingen, förordne rätten att målet skall såsom tvistigt hänskjutas till rättegång.

11 §.

Invänder gäldenären, att den handling varå kravet grundas icke är gällande mot honom, därför att han blivit tvungen eller förledd att utgiva handlingen, och visar han sannolika skäl för invändningen, skall målet såsom tvistigt hänskjutas till rättegång, om ej gäldenären försummat att anmäla och kungöra tvånget eller förledandet så som i andra stycket sägs.

Anmälan om tvång eller förledande skall göras hos domstol inom fyra veckor sedan tvånget upphörde eller förledandet skedde; gäldenären vare ock pliktig att inom lika tid efter det anmälan gjordes låta domstolens bevis därom införas i allmänna tidningarna. Försummas något av vad sålunda är föreskrivet, äge rätten utan hinder av invändning som här avses i lagsökningsmålet pröva borgenärens rätt.

12 §.

Gör gäldenären mot kravet annan invändning än i 10 och 11 §§ sägs och vill styrka den, skall han genast förete sina bevis; ej må andra än skriftliga bevis gälla. Finnes gäldenären hava skäl för invändningen, hänskjute rätten målet såsom tvistigt till rättegång.

Grundas kravet å fordringsbevis vari gäldenären betingat sig vederlag för den utfästa betalningen och gör gäldenären invändning som har avseende å vederlaget, skall målet såsom tvistigt hänskjutas till rättegång, om gäldenären förebragt sannolika skäl för invändningen eller borgenärens rätt till betalning eljest finnes stridig.

13 §.

Äro ej sådana skäl för handen att målet bör hänskjutas till rättegång, skall betalningsskyldighet åläggas gäldenären; avser lagsökningen betalning ur intecknad fast egendom eller intecknat fartyg, fastställe rätten fordringen till betalning ur den intecknade egendomen.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

14 §.

Vill gäldenären kvitta sin skuld mot fordran hos borgenären och är denna fordran sådan att den kan utkrävas genom lagsökning, förordne rätten att den må, så långt den räcker, kvittas mot skulden.

Ej må klar och förfallen fordran uppehållas för det som är stridigt eller icke förfallet.

15 §.

I fråga om kostnad i lagsökningsmål gälle vad i rättegångsbalken är stadgat om rättegångskostnad i tvistemål; hänskjutes målet till rättegång, skall frågan om ersättning för sådan kostnad prövas i rättegången.

16 §.

I lagsökningsmål må rätten förordna om kvarstad och skingringsförbud som avses i 15 kap. rättegångsbalken, så ock giva handräckning varom sägs i 192 § utsökningslagen; om sådan åtgärd gälle vad i rättegångsbalken och utsökningslagen är för motsvarande fall stadgat.

17 §.

I lagsökningsmål skall utslag givas ofördröjligen sedan målet kommit i det skick att det kan avgöras. Fordringshandlingen eller den del därav varom i målet är fråga skall ordagrant intagas i utslaget eller avskrivas omedelbart därefter.

Om betalningsföreläggande.

18 §.

För utfående av penningfordran som ej grundar sig å skriftligt fordringsbevis och icke avser skadestånd äge borgenären utverka betalningsföreläggande enligt vad nedan sägs.

19 §.

Ansökning om betalningsföreläggande skall göras skriftligen eller muntligen hos allmän underrätt. Ansökningen skall innehålla uppgift om borgenärens namn, yrke, hemvist och postadress samt gäldenärens namn och, där så kan ske, dennes yrke, hemvist och postadress, så ock fordringens belopp och den ränta som fordras. Borgenären ange tillika i ansökningen eller i räkning som åberopas tydligt och fullständigt grunden för fordringen och tiden för dess tillkomst samt de omständigheter som betinga rättens behörighet, om denna ej framgår av vad eljest anföres.

Ansökning som göres skriftligen skall avlämnas i två exemplar och vara egenhändigt undertecknad av borgenären eller hans ombud. Är endast ett exemplar ingivet, besörje rätten mot stadgad avgift erforderlig avskrift, och

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

gälle den i målet lika med huvudskrift. Göres ansökning muntligen, skall genom rättens försorg mot stadgad avgift uppteckning därav ske i två exemplar; borgenären eller hans ombud skall med sin underskrift vitsorda att uppteckningen är riktig. Uppteckningen gälle sedan som huvudskrift.

Räkning som åberopas skall ingivas i två exemplar; är räkningen ingiven i allenast ett exemplar, skall mot stadgad avgift avskrift därav besörjas av rätten.

20 §.

Ej må i samma ansökning framställas krav mot mera än en gäldenär.

21 §.

Prövar rätten hinder möta för upptagande av ansökningen, skall den avisas; bevis därom skall tecknas å ena exemplaret av ansökningen.

22 §.

Uptages ansökningen, förelägge rätten gäldenären att, såframt han vill helt eller till någon del bestrida ansökningen, inom viss av rätten bestämd tid efter det ansökningen jämte räkning, om sådan åberopats, blivit honom delgiven, skriftligen hos rätten anmäla sitt bestridande vid påföljd att utmätning eljest må ske. Vid utsättande av tiden för anmälan av bestridande har rätten att taga hänsyn till belägenheten av den ort där gäldenären bor eller handlingarna eljest kunna väntas bliva honom delgivna. Utan synnerliga skäl må tiden icke bestämmas längre än till två veckor.

Har borgenären i ansökningen fordrat ersättning för kostnad å målet, bestämme rätten i föreläggandet vad i sådant hänseende skall, om bestridande ej sker, utgå utöver kostnaden för blivande delgivning.

Föreläggandet, som skall tecknas å ena exemplaret av ansökningen, skall tillika innehålla anmaning till gäldenären att hos rätten anmäla hemvist och postadress, såvida tillförlitlig uppgift härom icke föreligger.

23 §.

I föreläggande som avses i 22 § må, om borgenären det begär och rätten finner det lämpligt, i stället för vad där sägs om skriftligt bestridande, föreskrivas att gäldenären har att, såframt han vill helt eller till någon del bestrida ansökningen, å viss av rätten bestämd dag, högst en vecka sedan ansökningshandlingarna kunna väntas hava blivit honom delgivna, inställa sig vid sammanträde inför rätten för att framställa sitt bestridande vid påföljd att utmätning eljest må ske. Till sammanträdet skall ock borgenären kallas.

Äro ej särskilda skäl däremot, skall föreläggande vid vite meddelas borgenären så ock gäldenären, om han vill bestrida ansökningen, att infinna sig

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

personligen. Parterna skola tillika erinras att de, om ansökningen bestrides och målet hänskjutes till rättegång, böra vara beredda att genast uppgiva de omständigheter och bevis de vilja åberopa i rättegången och förete sina skriftliga bevis.

24 §.

Om delgivning med gäldenären av ansökningshandlingarna jämte föreläggande som avses i 22 eller 23 § äge vad i 5 § är stadgat om delgivning av lagsökningshandlingar motsvarande tillämpning. Ej må delgivning äga rum utom riket och ej heller på sätt i 33 kap. 12 § rättegångsbalken sägs.

25 §.

Hava enligt bevis som inkommit till rätten ansökningshandlingarna blivit gäldenären delgivna och bestrider ej gäldenären ansökningen på sätt och å tid som rätten förelagt, teckne rätten ofördröjligen å det exemplar av ansökningen som kvarligger hos rätten såväl föreläggandet som bevis att ansökningen lämnats obestridd; rätten pröve ock vad i ersättning för delgivningskostnad skall tillkomma borgenären och teckne bevis därom å ansökningen. Bevis skall tillika innehålla, att utmätning för fordringen och kostnaden å målet må omedelbart äga rum. Bestrides allenast en del av fordringen eller allenast kostnaden eller del därav, varde beviset därefter jämkat.

Har gäldenären förklarat sig vilja kvitta sin skuld mot fordran hos borgenären, skall det till den del fordran skulle täcka skulden anses som bestridande.

Utebliva båda parterna från sammanträde som avses i 23 §, vare ansökningen förfallen.

26 §.

Har gäldenären anmält bestridande på sätt och inom tid som förelagts enligt 22 §, skall, om borgenären sist inom en månad efter utgången av samma tid framställer yrkande därom, målet eller, då bestridandet avsett allenast en del, målet i denna del såsom tvistigt hänskjutas till rättegång. Framställes ej sådant yrkande inom föreskriven tid, vare ansökningen förfallen.

Det åligger rätten att, då bestridandet anmäles, genast avsända underrättelse därom till borgenären.

27 §.

Bestrider gäldenären ansökningen vid sammanträde som avses i 23 § och är borgenären tillstades, bör rätten höra parterna och, om det finnes lämpligt, söka att förlika dem. Träffas förlikning, skall på begäran bevis därom tecknas å det exemplar av ansökningen som kvarligger hos rätten; i beviset skall ock angivas att utmätning må omedelbart äga rum.

Förlikas ej parterna, skall, om borgenären yrkar det, målet eller, då bestridandet avser allenast en del, målet i denna del såsom tvistigt hänskjutas till

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

rättegång. Vill gäldenären att målet eller del därav skall prövas av rätten, eller vill han fordra ersättning för sin kostnad, må ock på hans yrkande målet hänskjutas till rättegång; dock ej om bestridandet avser allenast borgenärens kostnad å målet.

Yrkande som avses i andra stycket skall framställas innan sammanträdet avslutas vid påföljd att ansökningen eljest är förfallen.

28 §.

Har ansökningen lämnats obestridd men är borgenären missnöjd med rättsens beslut om ersättning för kostnaden å målet, må han påkalla att frågan därom hänskjutes till rättegång. Angående den tid inom vilken sådant yrkande skall framställas äge vad i 26 och 27 §§ är stadgat motsvarande tillämpning.

29 §.

Yrkar part att mål skall hänskjutas till rättegång, skall han tillika uppgiva de omständigheter och bevis som han vill åberopa i rättegången; skriftligt bevis som parten innehar skall genast företes.

Har enligt 23 § andra stycket borgenären eller gäldenären vid vite förelagts att infinna sig personligen och är han då målet hänskjutes till rättegång tillstådes allenast genom ombud, skall, om därav vållas uppskov i rättegången, vitet utdömas.

Gemensamma bestämmelser.

30 §.

Vid handläggning av mål om lagsökning eller betalningsföreläggande vare rätten domför, häradsrätt utan nämnd och rådhusrätt med en lagfaren domare.

31 §.

Om laga domstol i mål om lagsökning eller betalningsföreläggande gälle vad för tvistemål är stadgat; rätten pröve självmant sin behörighet. Borgenärs uppgift om de omständigheter som betinga rättens behörighet skall tagas för god, om anledning ej förekommer att den är oriktig.

32 §.

Hänskjutes mål till rättegång, förordne rätten tillika om målets fortsatta handläggning. Finnes förberedelse ej erforderlig, må målet omedelbart utsättas till huvudförhandling. Då mål om betalningsföreläggande vid sammanträde inför rätten hänskjutits till rättegång, bör, om ej hinder möter, förberedelse eller huvudförhandling äga rum i omedelbart samband därmed; i sådant fall gälle om rättens domförhet vad i 30^e § är föreskrivet.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

33 §.

Talan i mål som hänskjutits till rättegång skall anses väckt då lagsökningsinlagan inkom till rätten eller ansökningsinlägget om betalningsföreläggande gjordes hos rätten; med avseende å rättegången skall så anses som om stämning utfärdats genom rättens förordnande om målets fortsatta handläggning.

34 §.

Talan mot rättens beslut varigenom ansökningsinlägget enligt 3 eller 21 § avvisats skall föras genom besvär i hovrätten.

Har i lagsökningsmål borgenärs talan bifallits eller i mål om betalningsföreläggande å ansökningsinlägget tecknats bevis att utmätning må äga rum, äge gäldenären att hos rätten söka återvinning. Mot utslag i lagsökningsmål i andra fall skall talan föras genom besvär i hovrätten.

Angående klagan över beslut som rätten meddelat under målets handläggning äge vad för tvistemål är stadgat motsvarande tillämpning.

Ej må klagan föras över beslut varigenom mål hänskjutits till rättegång.

Anteckning om meddelande av utslag eller av beslut, mot vilket talan må omedelbart föras, skall införas i den i 38 § omförmälda boken.

35 §.

Ansökan om återvinning skall göras skriftligen, i lagsökningsmål inom en månad från den dag då utslaget delgavs gäldenären och i mål om betalningsföreläggande inom samma tid från det utmätning ägde rum eller utan föregången utmätning betalning skedde med förbehåll om rätt för gäldenären att söka återvinning.

Om återvinningstalan äge i övrigt vad i rättegångsbalken är stadgat om återvinning i tvistemål motsvarande tillämpning; rättens utslag i lagsökningsmålet eller rättens bevis att utmätning må äga rum skall därvid anses som tredskodom.

Skall mål på grund av ansökan om återvinning upptagas till fortsatt handläggning, gälle vad i 33 § är stadgat.

36 §.

Över hovrätts beslut i mål som enligt 34 § fullföljts till hovrätt må klagan ej föras; dock må mot hovrätts beslut angående kvarstad eller skingringsförbud eller angående handräckning varom sägs i 192 § utsökningslagen talan fullföljas till högsta domstolen enligt vad i rättegångsbalken är stadgat angående fullföljd av talan mot hovrätts beslut i mål som väckts vid underrätt.

37 §.

I mål om lagsökning eller betalningsföreläggande erfordras ej förande av protokoll. Om aktbildning och dagbok meddelas närmare bestämmelser av Konungen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

38 §.

För anteckning om förelägganden, utslag och beslut i de fall ovan stadgats skall vid allmän underrätt finnas bok, som utan särskild begäran skall vara tillgänglig för allmänheten. Då föreläggande, utslag eller beslut, varom anteckning skall ske, meddelas, skall senast samma dag anteckningen införas i boken.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälla i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

Genom lagen upphäves lagen den 18 juni 1937 (nr 451) om lagsökning och om handräckning för fordran.

3) L a g

om ändring i konkurslagen.

Härigenom förordnas, dels att 7, 9, 11—17, 20, 22, 26, 37, 39, 77, 79, 95, 103, 108, 109, 111, 117, 123, 130, 164, 185, 199, 204 och 211 §§ konkurslagen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att 212 § nämnda lag skall upphöra att gälla.

7 §.

Vill gäldenär — — — nyss sagts.

Konkursdomare vare — — — skola upptagas.

Med stad avses i denna lag stad med rådstuvurätt; om annan stad gälle vad för landet är föreskrivet.

9 §.

Borgenär, som söker gäldenärs försättande i konkurs, skall i ansökningen uppgiva sin fordran. Borgenären bör tillika i ansökningen angiva de omständigheter, på vilka han grundar yrkandet om egendomsavträde, samt vid ansökningen foga, i huvudskrift eller styrkt avskrift, de handlingar, vilka han vill åberopa till stöd för sin talan. Ansökningen, som bör innehålla uppgift om borgenärens och gäldenärens hemvist och postadress, skall, jämte därvid fogade handlingar, ingivas i två exemplar.

11 §.

Upptages konkursansökning — — — i konkurs.

Har, i fall då dödsbo ej står under förvaltning av boutredningsman, ansökning om boets avträdande till konkurs icke gjorts av samtliga dödsbodel-

¹ Senaste lydelse av 7 och 11 §§ se SFS 1933: 324.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

ägare, utsatte konkursdomaren genast dag för prövning av ansökningen inom fjorton dagar från dess ingivande; och skall konkursdomaren därom utfärda kungörelse, som anslås i rättens kansli samt införes en gång i allmänna tidningarna och tidning inom orten. Underrättelse om tid och ställe för prövning av ansökningen skall tillika särskilt delgivas envar delägare, som ej underskrivit ansökningen, om det kan antagas, att kallelsen före den utsatta dagen kommer honom tillhanda. Varder på framställning, som göres sist då konkursansökningen företages till prövning, boets egendom ställd under förvaltning av boutredningsman, vare konkursansökningen förfallen. I annat fall meddele konkursdomaren beslut om dödsboets försättande i konkurs.

12 §.

Upptages borgenärs konkursansökning, teckne konkursdomaren genast å ansökningen föreläggande för gäldenären att inom viss tid, ej över fyra dagar i stad och en vecka på landet, från det han erhållit del av ansökningshandlingarna till konkursdomaren ingiva förklaring över ansökningen. Föreligger på grund av att gäldenären vistas utomlands eller eljest i särskilt fall anledning att utsträcka förklarings tiden, må det ske, dock ej utöver vad oundgängligen kräves och ej utöver sex veckor. Föreläggandet skall innehålla anmaning till gäldenären att, om hans postadress icke tillförlitligen angivits i konkursansökningen, hos konkursdomaren anmäla den postadress, under vilken kallelse kan tillställas gäldenären. Ansökningshandlingarna jämte föreläggande, som nu sagts, skola delgivas gäldenären.

I fråga om delgivning av konkursansökning äge vad om delgivning av stämning i tvistemål är stadgat motsvarande tillämpning. Delgivning på sätt i 33 kap. 12 § rättegångsbalken är föreskrivet må ske även då gäldenären vistas å känd ort utom riket och delgivning eljest ej kan med laga verkan ske här i riket samt konkursdomaren med hänsyn till ortens avlägsenhet eller andra omständigheter finner det icke skäligen böra krävas, att delgivningen verkställas utom riket. Delgivning skall verkställas så skyndsamt omständigheterna medgiva.

Sker delgivning på sätt i 33 kap. 12 § rättegångsbalken föreskrives, skall konkursdomaren tillse, att gäldenärens egendom varder satt under säker vård; kostnaden härför skall gäldas av borgenären.

13 §.

Medgiver gäldenären borgenärs konkursansökning, meddele konkursdomaren genast beslut om gäldenärens försättande i konkurs; bestrider gäldenären ansökningen eller uteblir han med förklaring, ehuru delgivning i behörig ordning skett, varde målet hänskjutet till rätten.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

14 §.

Då konkursansökning skall hänskjutas till rätten, varde målet av konkursdomaren utsatt att förekomma, i stad inom fyra dagar samt på landet inom tio dagar. Kräves för gäldenärens kallande eller hans inställelse vid rätten oundgängligen längre tid, må tiden för målets företagande vid rätten utsträckas, dock ej utöver sex veckor från det delgivning av kallelsen kan väntas hava ägt rum. Till rätten skola parterna särskilt kallas. I kallelsen skall erinras om den i 16 § stadgade påföljden av parts utevaro.

I fråga om delgivning av kallelse, som avses i första stycket, äge vad i 12 § andra stycket andra och tredje punkterna stadgas motsvarande tillämpning.

15 §.

Fordran, som borgenär åberopat till stöd för behörighet att söka gäldenärs försättande i konkurs, skall, där fordringen är fastställd av domstol eller där domstol enligt lagsökningslagen meddelat bevis, att utmätning för fordringen må äga rum, i sagda avseende godkännas, ändå att beslutet ej vunnit laga kraft, utan så är att i vederbörlig ordning förordnats, att beslutet icke må verkställas. Samma lag vare, då överexekutor meddelat föreskrift om verkställighet av skiljedom och ej av högre myndighet eller av domstol, där talan mot skiljedomen är anhängig, annorledes förordnats.

I fall — — — styrka densamma.

16 §.

I mål angående egendomsavträde skall, om borgenären uteblir, målet avskrivras, såvida ansökningen ej medgives av gäldenären. Gäldenärens utevaro hindrar icke målets handläggning och avgörande.

Rätten må ej bevilja part uppskov, med mindre synnerliga skäl därtill äro. Beviljas uppskov, må det ej sättas längre än som oundgängligen kräves.

17 §.

Nu är konkursansökning gjord av borgenär, och dör gäldenären, utan att han den medgivit; har ej målet hänskjutits till rätten, varde dödsboet förelagt att till konkursdomaren inkomma med förklaring över ansökningen inom fjorton dagar från delfäendet. Medgiva, i fall då dödsbo ej står under förvaltning av boutredningsman, ej samtliga dödsbodelägare ansökningen och skall förty densamma prövas av rätten, varde, där någon dödsbodelägarres vistelseort är okänd eller dödsbodelägare uppehåller sig å avlägsen utrikes ort, sådan delägare särskilt kallad på sätt i 33 kap. 12 § rättegångsbalken sägs. Är målet, då gäldenären dör, redan hänskjutet till rätten, varde dödsboet kallat att inför rätten yttra sig över ansökningen, och gälle beträffande frånvarande delägarres kallande vad nyss sagts. Söker borgenär, att avliden gäldenärs bo skall avträdas till konkurs, skall i fråga om ansökningens delgivning med dödsboet och delägarres kallande till rätten tillämpas vad i första och andra punkterna föreskrivits.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

20 §.

Kungörelse, som i 19 § sägs, skall ofördröjligen anslås i rättens kansli samt genast eller nästa postdag avsändas för att införas en gång i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar, som jämlikt 19 § i sådant avseende bestämts.

Sedan den — — — sådan uppbörd.

Breven skola — — — utsatta dag.

Varder sedan — — — ovan sägs.

Om innehållet i kungörelsen skall konkursdomaren på sätt om delgivning av stämning i tvistemål är stadgat låta delgiva gäldenären särskild underrättelse med erinran om den honom enligt 92 § åliggande skyldigheten att å första borgenärssammanträdet avlägga bouppteckningsed.

Att i — — — sistnämnda paragraf.

22 §.

Sedan beslut — — — till konkursboet.

Är, då egendom avträdes till konkurs, rättegång mellan gäldenären och annan om sådan egendom, må konkursboet övertaga gäldenärens talan; övertager ej konkursboet gäldenärens talan, ehuru det underrättats om rättegången, skall den egendom, varom är fråga, anses icke tillhöra konkursboet. I fråga om konkursboets skyldighet att, då det övertager gäldenärens talan, svara för rättegångskostnad äge vad i rättegångsbalken är stadgat beträffande den, å vilken överlåtelse enligt 13 kap. 7 § nämnda balk ägt rum, motsvarande tillämpning.

Föres talan mot gäldenären angående fordran, som må göras gällande i konkursen, äge konkursboet inträda i rättegången jämte gäldenären.

Då konkurs inträffat, åligge gäldenären att därom underrätta den rätt, där enligt vad nu sagts rättegång föres; rätten har att lämna konkursboet meddelande om rättegången.

Angående skyldighet för förvaltaren att inhämta rättens ombudsmans samtycke till talan, som enligt denna paragraf må föras av konkursboet, och påföljden, om det underlåtes, gälle vad i 79 § är stadgat.

26 §.

Varder beslut om egendomsavträde upphävt av högre rätt, skall konkursdomaren underrättas därom; och låte han kungöra den högre rättens beslut en gång i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar, som bestämts för offentliggörande av kungörelser om konkursen, ävensom nedtaga den i rättens kansli anslagna kungörelsen.

Finnes i — — — rättens beslut.

Innan i — — — sig, betalas.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

37 §.

Finnes egendom — — — uppkommen skada.

Har den — — — egendomens värde.

När å — — — till ersättning.

Då betalning — — — hans lott.

Återvinnes från gäldenärens make egendom, som denne erhållit i gåva, eller går bodelning emellan gäldenären och hans make eller dennes arvingar åter och har maken eller arvingarna i följd av vad som stadgas i 8 kap. 5 § eller 13 kap. 14 § giftermålsbalken, innan stämning om återvinning delgavs, infriat någon gäldenärens skuld, vare konkursboet skyldigt återgälda maken eller arvingarna vad sålunda guldits jämte ränta.

39 §.

Den återvinningsrätt, som enligt vad ovan är stadgat tillkommer konkursbo, må göras gällande ej mindre av förvaltaren än även av borgenär, som bevakat fordran i konkursen; dock att borgenär, som vill anställa återvinningsstalan, skall, före talans anhängiggörande, därom underrätta förvaltaren vid påföljd, att hans talan eljest ej upptages till prövning.

Återvinningsstalan enligt — — — bodelningshandlingen ingavs.

Är talan — — — till godo.

77 §.

Förvaltaren vare pliktig att så snart ske kan vidtaga nödiga åtgärder för indrivning av utestående fordringar; dock må i den ordning, som i 64 § är stadgad beträffande uppskov med försäljning av boets egendom, beslutas uppskov med indrivning av boets fordringar, och skall, om sådant uppskov beslutits, vad i 65 § för där avsett fall föreskrives äga motsvarande tillämpning. Kan fordran ej indrivnas utan att rättegång eller lagsökning eller mål om betalningsföreläggande anhängiggöres eller skiljedom påkallas, gälle vad i 79 § finnes stadgat. Anhängiggöres ej rättegång eller lagsökning eller mål om betalningsföreläggande eller påkallas ej skiljedom och kommer ej heller förlikning till stånd på sätt nedan sägs, må fordringen föryttras såsom annan lös egendom.

79 §.

Rättegång eller lagsökning eller mål om betalningsföreläggande må ej utan rättens ombudsmans samtycke anhängiggöras av förvaltaren, och må han ej heller utan sådant samtycke för konkursboets räkning fortsätta mål, som anhängiggjorts innan beslutet om egendomsavträde meddelades.

Vill förvaltaren — — — ombudsmannens samtycke.

Underlåter förvaltaren att iakttaga vad ovan är föreskrivet, vare det utan verkan å målet, men svare förvaltaren för kostnad och skada, som må upp-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

komma för konkursboet och ej tackes av vad genom rättegången, lagsökningen eller betalningsföreläggandet kommit boet tillgodo.

Vad sålunda — — — inlett skiljedomsförfarande.

95 §.

På konkursdomaren ankomme att förordna om vidtagande av åtgärd enligt 94 § och att utdöma förelagt vite. Har någon för tredska insatts i häkte, skall konkursdomaren, då anledning till hans kvarhållande ej längre är för handen, genast förordna om hans lösgivande. Den, som insatts i häkte, skall senast var fjortonde dag inställas för konkursdomaren.

103 §.

Efter bevakningstidens — — — anmärkningar framställas.

Anmärkningstiden skall — — — av anmärkningstiden.

Konkursdomaren bestämme ock viss dag, å vilken, därest förlikning ej träffas, målet angående de tvistiga fordringarna skall vid rätten förekomma, i stad inom fjorton dagar från nyssnämnda sammanträde och på landet under först infallande allmänna ting, så framt ej handläggningen efter ty i 108 § sägs skall äga rum å särskilt sammanträde. Där det i särskilt fall befinnes nödvändigt, må målet utsättas till senare tidpunkt.

Konkursdomaren låte — — — och förvaltaren.

Finner konkursdomaren — — — särskilt underrättas.

108 §.

De tvistefrågor — — — deras talan.

Förvaltaren skall — — — ärendets handläggning.

På ombudsmannen — — — därå tala.

Finnes anmärkning — — — till rätten.

Framställes på landet begäran om särskilt sammanträde för målets handläggning, åligge ombudsmannen att genast underrätta konkursdomaren där-om. Finner konkursdomaren skäl därtill, utsätte han ofördröjligen sådant sammanträde. Kan besked om konkursdomarens beslut ej före borgenärs-sammanträdet slut erhållas och för de närvarande tillkännagivas, vare ombudsmannen pliktig att till envar, som närvarit vid sammanträdet och vars adress är känd, avlåta särskild underrättelse om tid och ställe för målets handläggning.

Efter borgenärssammanträdet tillställe ombudsmannen så snart ske kan konkursdomaren protokoll över sammanträdet, innehållande om och i vad mån förlikning skett och vilka anspråk såsom stridiga återstå. Vid protokollet skola fogas å sammanträdet ingivna handlingar.

109 §.

Tvistefrågor angående bevakade fordringar skola ofördröjligen av rätten företagas till prövning och, såvitt ske kan, på en gång avgöras. Tarva vissa

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

fordringar längre tid för att utredas och styrkas, varde särskilt dömt över de tvistefrågor, som kunna tidigare avgöras; beror någon borgenärs anspråk på annan rätts prövning, må det ej vålla uppehåll, utan fastställa domstolen, där konkursen är anhängig, hans rätt i konkursen för det belopp, som kan varda bestämt genom dom i den särskilda rättegången.

111 §.

Vill borgenär — — — angående bevakning.

Då efterbevakning sålunda gjorts, överlämne konkursdomaren genast det ena exemplaret av bevakningshandlingarna till rättens ombudsman; låte ock en gång i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar, som bestämts för offentliggörande av kungörelser om konkursen, kungöra, att efterbevakning skett, så ock viss tid, inom vilken anmärkningar må framställas mot bevakningen, ställe, varest de till ombudsmannen överlämnade bevakningshandlingarna skola hållas tillgängliga för granskning, tid och ställe för sammanträde inför ombudsmannen, därest i anledning av anmärkning sammanträde varder erforderligt, samt viss dag, å vilken, om förlikning ej träffas, målet angående den tvistiga fordringen skall vid rätten förekomma, så fram ej handläggningen skall äga rum å särskilt sammanträde.

Anmärkningstiden må — — — anmärkningstidens utgång.

Om innehållet — — — och förvaltaren.

I övrigt — — — om bevakning.

Hava flere — — — handläggas gemensamt.

Ersättning till — — — för efterbevakningarna.

117 §.

Yrkande, att — — — i anmärkningsskrift.

Konkursdomaren förelägge — — — bevis därom.

Kan borgenären — — — ny tid.

Inlagan jämte föreläggande, som nu sagts, skall delgivas borgenären, och äge härvid vad i rättegångsbalken är stadgat om delgivning av stämning i tvistemål motsvarande tillämpning. Delgivning skall verkställas så skyndsamt omständigheterna medgiva.

123 §.

Borgenär, som — — — i konkursen.

Borgenär, varom i första stycket förmåles, vare, där det äskas, pliktig att fästa sin fordran med sådan ed, som i 116 § sägs. Å edgången skola föreskrifterna i 116—119 §§ äga motsvarande tillämpning; dock skall beträffande tiden för edgångsyrkandes framställande gälla, att det må väckas intill dess borgenären uppburit betalning för sin fordran, och må delgivning av edgångsföreläggande ej ske på sätt i 33 kap. 12 § rättegångsbalken föreskrives. Edgångsyrkandet vare förfallet, där ej underrättelse, som i 118 § första stycket

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

sägs, eller annat bevis, att edgångsföreläggande meddelats, kommit rättens ombudsman tillhanda innan kungörelse om framläggande av slututdelningsförslag utfärdats.

Försummar borgenären — — — i 6 kap. stadgat.

130 §.

Klander mot — — — ej upptagas.

Varder klander — — — klandret, denne.

Vid målets handläggning böra ombudsmannen och förvaltaren vara tillstädes.

De för — — — tillhandahållas rätten.

164 §.

Är vid — — — rättens prövning.

Rättens ombudsman — — — protokollet angivet.

Har ackordsfrågan hänskjutits till rätten, utsätte konkursdomaren, sedan protokollet inkommit, ärendet att vid rätten förekomma, i stad inom tre veckor och på landet så snart ske kan å ting eller, om konkursdomaren finner skäl därtill, å särskilt sammanträde.

Konkursdomaren låte — — — och gäldenären.

Vill borgenär — — — vid rätten.

Då ärendet — — — oundgängligen erfordras.

185 §.

Finner konkursdomaren — — — nedan föreskrives:

1) Konkursdomaren skall om konkursen genast utfärda kungörelse med uppgift om dagen, då konkursansökningen ingivits; och varde i kungörelsen dessutom anmärkt, att anledning finnes till sådant antagande, som ovan sagts. Kungörelsen skall ofördröjligen anslås i rättens kansli samt genast eller nästa postdag avsändas för att en gång införas i allmänna tidningarna ävensom en eller två tidningar inom orten; varjämte konkursdomaren har att om konkursen genast underrätta allmänna åklagaren i orten samt, om gäldenären är ämbets- eller tjänsteman, hans närmaste förman.

2) Konkursdomaren skall — — — uppgiva boet.

3) Framgår ej — — — motsvarande tillämpning.

4) Varder ej — — — skulle yppas.

5) Finnes boet — — — sådan edgång.

199 §.

Har ämbets- eller tjänsteman blivit försatt i konkurs, ankomme på den myndighet, under vilken gäldenären i och för tjänsten lyder, att pröva, huruvida han förr än fyra månader förflutit från det beslutet om egendomsavträde meddelades må åter inträda i utövning av tjänsten. Att i vissa fall den, som är i konkurstillstånd, ej må utöva ämbete eller tjänst, därom är särskilt stadgat.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

204 §.

Har handling — — — — — för avskriften.

Inlaga eller annan handling må till konkursdomaren inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev. Handling, som sålunda inkommer, skall anses ingiven av den, som undertecknat handlingen. Handlingen skall anses inkommen, då den avlämnats till konkursdomaren eller rättens kansli.

I fråga om inlaga eller annan handling, som på grund av stadgande i denna lag skall ingivas till konkursdomaren, äge vad i 33 kap. 3 § rättegångsbalken är stadgat motsvarande tillämpning.

Varder, då — — — — — sagda kostnad.

211 §.

Mål, som avses i 16, 27, 85, 93, 98, 109, 130, 164 eller 183 §, skall utan förberedelse företagas till huvudförhandling. Utsättes målet till fortsatt eller ny huvudförhandling, äge rätten, om det erfordras för att målet vid denna skall kunna slutföras, förordna, att förberedelse skall äga rum, samt meddela erforderliga föreskrifter därom. Uteblir part eller annan, som äger komma tillstådes vid förhandling, utgöre det ej hinder för målets handläggning och avgörande, om ej annat är stadgat. Vid huvudförhandling vare häradsrätt domför med tre i nämnden, dock ej i mål, som avses i 109 eller 130 §.

Beträffande talan mot avgörande i mål, som avses i första stycket, gälle vad i rättegångsbalken är stadgat om talan mot beslut i mål, som väckts vid underrätt. Över underrätts eller hovrätts beslut, varigenom sådan av galdenären förd talan, som avses i 183 § tredje stycket andra punkten, blivit bifallen, må klagan ej föras.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

4) L a g

angående upphävande av 7 § 6. lagen den 13 maj 1921 (nr 226) om nya konkurslagens införande och vad i avseende därå skall iakttagas.

Härigenom förordnas, att 7 § 6. lagen den 13 maj 1921 om nya konkurslagens införande och vad i avseende därå skall iakttagas skall upphöra att gälla.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

5) L a g

angående ändrad lydelse av lagen den 15 juni 1934 (nr 252) om begränsning av tiden för efterbevakning i vissa konkurser.

Härigenom förordnas, att lagen den 15 juni 1934 om begränsning av tiden för efterbevakning i vissa konkurser skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Konungen äger — — — i konkursen.

Har Konungen meddelat beslut som nu sagts, skall kungörelse om beslutet utfärdas av konkursdomaren samt genom dennes försorg skyndsamt anslås i rättens kansli och avsändas för att införas tre gånger, minst tre veckor mellan varje gång, i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar som bestämts för offentliggörande av kungörelser om konkursen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

6) L a g

angående ändring i lagen den 13 maj 1921 (nr 227) om ackordsförhandling utan konkurs.

Härigenom förordnas, att 8, 29, 32, 41—43 och 47 §§ lagen den 13 maj 1921 om ackordsförhandling utan konkurs skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

8 §.

Kungörelse, som i 7 § sägs, skall ofördröjligen anslås i rättens kansli samt genast eller nästa postdag avsändas för att införas en gång i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar, som jämlikt 7 § i sådant avseende bestämts.

Snarast möjligt — — — gäldenärens bekostnad.

29 §.

Har till konkursdomaren inkommit protokoll över borgenärssammanträde, utvisande att ackordsfrågan hänskjutits till rätten, utsatte konkursdomaren ofördröjligen ärendet att vid rätten förekomma, i stad inom tre veckor och på landet så snart ske kan å ting eller, om konkursdomaren finner skäl därtill, å särskilt sammanträde. Är ackordsförslaget icke att anse såsom antaget vid borgenärssammanträdet och har beträffande någon fordran anmärk-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

ningstiden icke utgått före nämnda sammanträde, må ärendet icke företagas vid rätten tidigare än en vecka från anmärkningstidens utgång.

Konkursdomaren låte — — — särskilt gäldenären.

Vill borgenär på någon av de i 32 eller 33 § omförmälda grunder bestrida fastställelse av ackordet, göre det skriftligen hos rätten eller konkursdomaren sist tre dagar innan ärendet skall förekomma vid rätten.

Då ärendet är i det skick, att rätten kan företaga ackordsfrågan till avgörande, skall rätten meddela sitt beslut genast eller sist nästa dag, där ej på grund av särskilda omständigheter längre rådrum oundgängligen erfordras.

32 §.

Ackord må — — — för borgenärerna.

Vägras fastställelse — — — ej föras.

Har gäldenären blivit ställd under tilltal för bedrägligt eller oredligt förhållande mot sina borgenärer, men anser rätten i övrigt skäl vara för handen att meddela fastställelse å ackordet, skall frågan därom anstå i avbidan på åtalets utgång. Bifalles ej åtalet, skall konkursdomaren efter det beslutet vunnit laga kraft ofördröjligen utsätta dag, då ackordsfrågan skall förekomma vid rätten; och skola därvid bestämmelserna i 29 § första och andra styckena i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Är, då rätten skall företaga ackordsfrågan till avgörande, ansökning om gäldenärens försättande i konkurs beroende på prövning och anser rätten skäl vara för handen att meddela fastställelse å ackordet, skall ackordsärendet anstå i avbidan på prövningen av konkursansökningen. Varder konkursansökningen avslagen av underrätten och vinner beslutet därom laga kraft eller bliver det av högre rätt fastställt genom beslut, som vinner laga kraft, skall konkursdomaren ofördröjligen utsätta dag, då ackordsfrågan skall förekomma vid rätten; och lände jämväl i fall, som nu sagts, bestämmelserna i 29 § första och andra styckena i tillämpliga delar till efterrättelse.

41 §.

Beslut om — — — beslutet sökes.

Varder beslutet upphävt av högre rätt, skall konkursdomaren därom underrättas; och låte han införa kungörelse om den högre rättens beslut en gång i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar, som bestämts för offentliggörande av kungörelser om ackordsförhandlingen, ävensom nedtaga den i rättens kansli anslagna kungörelsen.

42 §.

Menar någon — — — förklarats vilande.

Har ackordsfrågan hänskjutits till rättens prövning, skall beträffande klagan över borgenärernas beslut i ackordsfrågan vad i 29 § tredje stycket

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

sägs lända till efterrättelse. Har sådant hänskjutande icke ägt rum, skall klagan föras genom besvär, vilka skola inom fjorton dagar ingivas till konkursdomaren, som har att ofördröjligen utsätta dag, då ärendet skall vid rätten förekomma, ävensom låta minst tio dagar förut införa kungörelse därom en gång i allmänna tidningarna och den eller de ortstidningar, som bestämts för offentliggörande av kungörelser om ackordsförhandlingen, varjämte särskild underrättelse om den utsatta dagen skall meddelas gäldenären och, där borgenär är klagande, denne.

43 §.

Ackordsförhandlingsmål skall utan förberedelse företagas till huvudförhandling. Utsättes målet till fortsatt eller ny huvudförhandling, äge rätten, om det erfordras för att målet vid denna skall kunna slutföras, förordna, att förberedelse skall äga rum, samt meddela erforderliga föreskrifter därom. Uteblir part eller annan, som äger komma tillstädes vid förhandling, utgöre det ej hinder för målets handläggning och avgörande. Vid huvudförhandling vare häradsrätt domför med tre i nämnden.

Beträffande talan mot avgörande i mål, som avses i första stycket, gälle vad i rättegångsbalken är stadgat om talan mot beslut i mål, som väckts vid underrätt.

47 §.

Har handling — — — — — för avskriften.

Inlaga eller annan handling må till konkursdomaren inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev. Handling, som sålunda inkommer, skall anses ingiven av den, som undertecknat handlingen. Handlingen skall anses inkommen, då den avlämnats till konkursdomaren eller rättens kansli.

I fråga om inlaga eller annan handling, som på grund av stadgande i denna lag skall ingivas till konkursdomaren, äge vad i 33 kap. 3 § rättegångsbalken är stadgat motsvarande tillämpning.

Varder, då — — — — — sagda kostnad.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

7) L a g

angående ändring i lagen den 13 maj 1921 (nr 244) om utmätningssed.

Häri genom förordnas, att 3—7, 9 och 15 §§ lagen den 13 maj 1921 om utmätningssed skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att i lagen skall införas en ny paragraf, betecknad 16 §, av följande lydelse.

3 §.

Den, som — — — gäldenärens tillgångar.

Borgenärs ansökning och därvid fogade handlingar skola ingivas i två exemplar. Är endast ett exemplar ingivet, besörje konkursdomaren mot stadgat avgift erforderlig avskrift.

Ansökning, som i första stycket sägs, må ej göras senare än sex månader efter det utmätningförrättningen ägde rum.

4 §.

Finner konkursdomaren, att han enligt 3 § ej är behörig att taga befattning med ansökning, som där sägs, eller har sökanden ej iakttagit vad i samma paragraf första och sista styckena föreskrives eller kan ansökningen av annan orsak icke upptagas, meddele konkursdomaren genast beslut i överensstämmelse därmed och teckne det å ena exemplaret av ansökningen.

5 §.

Upptages ansökning, som gjorts av borgenär, skall förhör med parterna hållas inför konkursdomaren å tid och ort, som av honom bestämmas. Konkursdomaren teckne genast å ena exemplaret av ansökningen föreläggande för gäldenären att inställa sig vid förhöret, beredd att avgiva förklaring över ansökningen, vid äventyr att uraktlåtenhet därutinnan ej utgör hinder för målets avgörande. Nämnda äventyr skall utsättas i föreläggandet, vilket ock skall innehålla erinran om att utmätningsseden må avläggas vid förhöret samt anmaning till gäldenären att, om han saknar laga orsak att bestrida ansökningen, personligen infinna sig vid förhöret för att med företeende av förteckning över sina tillgångar fullgöra edgången. Det exemplar av ansökningshandlingarna, varå föreläggandet tecknats, skall delgivas gäldenären. Delgivning skall ske genom konkursdomarens försorg, där borgenären ej hellre vill själv ombesörja delgivningen. I fråga om delgivning äge i övrigt vad om delgivning av stämning i tvistemål är stadgat motsvarande tillämpning.

6 §.

Över ansökning, som gjorts av borgenär, skall konkursdomaren meddela beslut vid det förhör, varom i 5 § förmäles. Bestrider gäldenären ansökning-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

en, må dock konkursdomaren, om han på grund av särskilda omständigheter finner det erforderligt, till rätten hänskjuta frågan, om edgång skall äga rum. Har sådant hänskjutande skett, utsätte konkursdomaren dag för målets handläggning vid rätten. Parterna skola kallas till rätten omedelbart eller genom särskild kallelse. I kallelse skall erinras om påföljden av parts utevaro.

Mål, som i första stycket avses, skall utan förberedelse företagas till huvudförhandling. Utsättes målet till fortsatt eller ny huvudförhandling, äge rätten, om det erfordras för att målet vid denna skall kunna slutföras, förordna, att förberedelse skall äga rum, samt meddela erforderliga föreskrifter därom. Parts utevaro utgöre ej hinder för målets handläggning och avgörande. Vid huvudförhandling vare häradsrätt domför med tre i nämnden.

7 §.

Varder av — — — för honom.

Är gäldenären — — — avlägga eden.

Är gäldenären ej personligen närvarande, då beslut, som i första stycket sägs, av konkursdomaren meddelas, skall konkursdomaren på sätt om delgivning av stämning i tvistemål är stadgat låta delgiva gäldenären beslutet. Är borgenären ej tillstädes, skall han, såvitt ske kan, av konkursdomaren underrättas om beslutet.

9 §.

På konkursdomaren ankomme att förordna om vidtagande av åtgärd enligt 8 §. Har gäldenär för tredska insatts i häkte, skall konkursdomaren, då anledning till gäldenärens kvarhållande ej längre är för handen, genast förordna om hans lösgivande. Gäldenär, som insatts i häkte, skall senast var fjortonde dag inställas för konkursdomaren.

Varder gäldenären — — — allmänna medel.

15 §.

Över beslut — — — hovrätten kommer.

Beträffande talan mot rättens avgörande gälle vad i rättegångsbalken är stadgat om talan mot beslut i mål, som väckts vid underrätt.

16 §.

Inläga eller annan handling må till konkursdomaren inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev. Handling, som sålunda inkommer, skall anses ingiven av den, som undertecknat handlingen. Handlingen I fråga om inläga eller annan handling, som på grund av stadgande i denna lag skall ingivas till konkursdomaren, äge vad i 33 kap. 3 § rättegångsbalken är stadgat motsvarande tillämpning.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

skall anses inkommen, då den avlämnats till konkursdomaren eller rättens kansli.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälla i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

8) L a g

om ändring i utsökningslagen.

Härigenom förordnas, *dels* att 6, 7, 37, 39, 41, 42, 47, 49, 51, 52, 55, 69, 151, 153, 176, 187, 188, 190, 194, 201—203 och 211—221 §§ utsökningslagen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att 43, 44, 222—225, 225 a, 226—228 samt 230 och 231 §§ nämnda lag skola upphöra att gälla, *dels ock* att i lagen skall införas en ny paragraf, betecknad 187 a §, av följande lydelse.

6 §.

Föreligger för utmätningsman beträffande visst mål omständighet, som enligt rättegångsbalken skulle utgöra jäv mot domare, må han ej taga befattning med målet. Jäv må ej grundas därå, att utmätningsmannen såsom domare eller befattningshavare vid domstol fattat beslut, som rör saken, eller hos annan myndighet än domstol tagit befattning därmed eller i saken vittnat eller varit sakkunnig, ej heller å åtgärd, som utmätningsmannen vidtagit å tjänstens vägnar, eller gärning, som förövats mot honom i eller för hans tjänst. Förekommer jäv mot landsfiskal eller stadsfogde eller av överexekutor särskilt förordnad förrättningsman, anmäla han det genast hos överexekutor, som, där jävet prövas lagligt, förordnar annan utmätningsman i den jäviges ställe. Över beslut, som i jävsfrågan gives av överexekutorn, må klagan ej föras.

7 §.

Utmättningsman skall vid sin förrättning hava med sig trovärdigt vittne.

¹ Senaste lydelse se beträffande 6 § SFS 1917: 307, beträffande 37 § 1926: 147, beträffande 39 § 1921: 301, beträffande 41 § 1926: 147, beträffande 42 § 1930: 118, beträffande 49 § 1945: 162, beträffande 51 § 1937: 452, beträffande 52 § 1942: 114, beträffande 69 § 1920: 418, beträffande 151, 153, 176 och 187 §§ 1912: 211, beträffande 188 § 1937: 452, beträffande 190 § 1912: 211, beträffande 194 § 1925: 142, beträffande 201—203 §§ 1912: 211, beträffande 211 § 1942: 114, beträffande 212 § 1941: 814, beträffande 213 § 1937: 452, beträffande 214 och 215 §§ 1912: 211, beträffande 216 § 1942: 114 samt beträffande 217—221 §§ 1912: 211.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

37 §.

Domstols dom i tvistemål, varmed avses även annat avgörande av domstol i tvistemål, må, sedan domen vunnit laga kraft, av utmättningsman utan särskilt bemyndigande verkställas:

- 1) då skyldighet att gälda penningar eller varor blivit den tappande ålagd;
- 2) då någon blivit förpliktad att viss lös egendom till annan utgiva;
- 3) då någon blivit förpliktad att avträda fast egendom eller dömt är om flyttning i eller ur hus;
- 4) då domen eljest innehåller förpliktande för den tappande att något fullgöra vid äventyr att det, om han tredskas, må genom vederpartens föranstaltande utföras; och
- 5) då domstolen förordnat angående kvarstad, skingringsförbud eller annan handräckning eller om tillhandahållande genom utmättningsmannens försorg av skriftligt bevis eller av föremål, varå syn eller besiktning skall äga rum.

Om vattenrättsdomares — — — i vattenlagen.

39 §.

Är betalningsskyldighet — — — ske kan.

Vad nedsatt — — — är föreskrivet.

41 §.

Har någon — — — med kvarstad.

42 §.

Skall enligt lag dom genast verkställas, gånge den i fullbordan såsom laga kraft ägande, om ej annat är stadgat.

Har domstol förordnat, att dom må verkställas utan hinder av att den icke äger laga kraft, gånge ock domen i verkställighet såsom laga kraft ägande, där den vinnande ställer pant eller borgen för det skadestånd, vartill han kan kännas skyldig, om domen ändras. Avser förordnandet verkställighet av hovrätts dom eller av beslut, varigenom föreläggande meddelats någon att förete skriftligt bevis eller att tillhandahålla föremål för syn eller besiktning, erfordras ej ställande av säkerhet, med mindre i domen eller beslutet annorledes förordnats.

47 §.

Uppstår hos utmättningsman tvivel huru dom rätteligen verkställas bör, anmäla det genast hos överexekutor. Finnes i ty fall, eller då verkställighet av dom hos överexekutor sökes, domen så mörk eller ofullständig, att därav ej framgår huru i saken dömts, hänvise han parterna att föra talan angående domvilla.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Förekommer, då dom skall verkställas, anledning att domen till följd av skrivfel, missräkning eller annat dylikt förbiseende innehåller uppenbar oriktighet, förelägge utmätningssmannen eller överexekutor part att söka rättelse i domen.

49 §.

Tredskodom, varigenom betalningsskyldighet blivit den uteblivne parten ålagd, må, utan hinder av att återvinning sökts, verkställas såsom lagakraftvunnen, så vitt ej rätten, där talan om återvinning är anhängig, annorledes förordnar.

Har talan mot dom, varigenom betalningsskyldighet ålagts, av högre rätt förklarats förfallen, gånge ock domen, om ej annorledes förordnas, i verkställighet såsom lagakraftvunnen utan hinder av att parten gjort ansökan om målets återupptagande.

Ej må ansökan om resning eller återställande av försutten tid eller beslut, varigenom sådan ansökan beviljats, eller besvär över domvilla hindra doms fullbordan, så vitt ej i anledning av ansökan eller besvären annorledes förordnas.

51 §.

I fråga om verkställighet av utslag i lagsökningsmål, varigenom betalningsskyldighet blivit någon ålagd, gälle vad om tredskodom är i 49 § första stycket stadgat.

Har intecknad fordran fastställts till betalning ur fast egendom, må försäljning ej äga rum förr än laga kraft å utslaget kommit. Har jämlikt 169 § äskats, att egendomen skall sättas under tvångsförvaltning, må sådan verkställighet ske utan hinder av att ändring i utslaget sökes, så vitt ej den domstol, där talan är anhängig, annorlunda förordnar; dock gälle om borgenärs rätt att lyfta behållningen vad i 40 § tredje stycket för där omförmält fall sägs.

Har i mål om betalningsföreläggande rätten å ansökningen tecknat bevis, att utmätning för fordringen eller någon del därav må äga rum, njute borgenären på grund av ansökning, varå beviset är tecknat, jämte räkning, som i målet åberopats, utmätning såsom enligt laga kraft ägande dom. Vad nu sagts äge motsvarande tillämpning, när enligt rättens bevis utmätning må äga rum för borgenärs kostnad å målet. Visar gäldenären, att han sökt återvinning, gälle om verkställigheten vad i 39 och 40 §§ är stadgat om underrätts dom, så vitt ej domstolen, där talan om återvinning är anhängig, förordnar, att vidare åtgärd för verkställighet icke må äga rum.

Om verkställighet av överexekutors utslag, varigenom betalningsskyldighet blivit någon ålagd, gälle vad ovan i 37 samt 39 och 40 §§ är stadgat i fråga om underrätts dom i ty fall.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

52 §.

Har i tvistemål någon fällts till böter eller vite, må ej beslutet verkställas förr än det vunnit laga kraft; i fråga om hovrätts icke lagakraftvunna beslut skall dock vad i 39 och 40 §§ är stadgat om hovrätts dom i tillämpliga delar lända till efterrättelse. Vad nu sagts gälle ock beträffande utslag i utsökningsmål, varigenom någon fällts till böter eller vite eller utmättningsman dömts att utgiva skadestånd.

Beslut om — — — av besvär.

Huru beslut — — — och 7 kap.

55 §.

För fordran, som enligt protokoll över offentlig auktion härleder sig från inrop av lös egendom och är till betalning förfallen, må ock, ändå att betalningsskyldighet ej blivit gäldenären ålagd, utmätning ske, där gäldenären vid utmätningstillfället utan jäv erkänner skulden; dock skall utmättningsmannen, innan utmätningen verkställs, om erkännandet taga skriftligt bevis, antingen av gäldenären själv eller, om han ej kan skriva eller ej vill beviset meddela, av två trovärdiga män.

69 §.

Påstår annan sig vara ägare till lös egendom, som i gäldenärs bo finnes, men kan ej genast visa sin rätt, vare hans anspråk ej hinder för egendomens utmätande; bjuder han vid utmätningen sannolika skäl för anspråket, hänvisar utmättningsmannen honom att sin talan efter stämning utföra, och må det utmätta godset ej säljas förr än tvisten om äganderätten blivit av domstol prövad; väcke dock han, som godset från utmätning freda vill, inom en månad talan mot borgenären och gäldenären vid domstol i orten, där godset finnes, eller have sin talan mot borgenären förlorat. Kommer någon efter utmätningen med anspråk, som nu är sagt, vare det ej hinder för försäljningen, där ej överexekutor annorlunda förordnar. Varder den, som anspråket väckt, av överexekutor hänvisad att sin talan efter stämning utföra, åligge honom att inom en månad därefter väcka talan vid äventyr, som förut är nämnt. Vill borgenär själv väcka talan, stånde det honom fritt.

Vad sålunda — — — freda egendom.

151 §.

Är fråga — — — slutligen avgjord.

Finnes eljest fordran tvistig, varde borgenären hänvisad att vid domstol väcka talan och vad å fordringen belöper avsatt, såsom nyss är stadgat. Vill annan, vars rätt är av frågan beroende, själv väcka talan, stånde det honom fritt.

Är fordran — — — eller förfallit.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

153 §.

Varder, utan att gäldenären det medgivit, betalning tillerkänd borgenär ur egendom, som ej varit för hans fordran utmätt, och är ej heller fordringen förut genom dom eller utslag fastställd, äge gäldenären rätt att inom en månad efter det fördelningen vann laga kraft vid domstol väcka talan om återvinning.

176 §.

Vill borgenär klandra sysslomannens redovisning, väcke vid domstol talan inom tre månader från det sammanträde, där redovisningen framlades, eller have förlorat sin rätt till klander. Gäldenären vare ock öppet att efter ty nu sagts klandra redovisningen.

187 §.

Är fara för handen, att gäldenär begiver sig från riket utan att efterlämna känd egendom, som svarar mot hans gäld, eller att någon, som häftar i skuld för hushyra, kost, skeppslega eller annat dylikt, avviker från orten, utan att borgenären har säkerhet i kvarlämnat gods; då äge överexekutor förbjuda gäldenären att avresa från orten, innan han gjort rätt för sig; dock må sådant reseförbud ej gälla utöver tre månader efter delgivningen. Har meddelat reseförbud före nämnda tids utgång hävts eller eljest upphört att gälla, må nytt reseförbud avse allenast återstoden av sagda tid.

I beslut om reseförbud skall angivas den ort, där gäldenären skall uppehålla sig, samt erinras om påföljden för överträdelse av förbudet. Överträdes reseförbud, äge överexekutor på yrkande av borgenär förordna, att gäldenären skall återhämtas och under den tid förbudet gäller hållas i häkte.

187 a §.

Gör någon mot annan gällande anspråk, som kan antagas bliva eller är föremål för rättegång eller prövning i annan ordning, må han till säkerställande av sin rätt hos överexekutor begära åtgärd, som avses i 15 kap. 3 § rättegångsbalken; om beviljande av sådan åtgärd äge vad i nämnda lagrum är stadgat beträffande åtgärd i rättegång motsvarande tillämpning.

188 §.

Den, som vunnit kvarstad, skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 187 a §, skall, om talan ej redan väckts, inom en månad eller, då reseförbud utverkats, inom två veckor efter det förordnandet gavs hos domstol anhängiggöra sin talan genom ansökan om stämning, lagsökning eller betalningsföreläggande. Gör han det ej eller avvisas, återkallas eller förfaller eljest anhängiggjord talan, gånge åtgärden åter.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Vad nu sagts äge motsvarande tillämpning när enligt lag eller författning det åligger den, som vill göra viss fordran eller rätt gällande, att utföra sin talan hos myndighet i annan ordning än i första stycket avses.

Är den, som vunnit kvarstad, förbud eller handräckning enligt 187 a §, enligt stadgande i lag eller författning eller enligt dom eller avtal förpliktad att låta sin talan av skiljemän prövas eller vill han göra gällande sådant anspråk på ersättning på grund av jordbruksarrende, som må genom syn styrkas, åligge honom, vid äventyr av åtgärdens återgång, att inom tid, som i första stycket stadgats för talans anhängiggörande, ej mindre skriftligen påkalla skiljedom eller syn med uppgift i förra fallet å den eller de frågor, om vilka skiljedom äskas, än även, där parterna var för sig skola välja skiljemän eller synemän, skriftligen underrätta motparten om sitt val.

190 §.

Prövas de omständigheter, som föranlett kvarstad eller skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 187 a §, ej vidare vara för handen, må åtgärden hävas av överexekutor, så ock av domstol, då rättegång där anhängig är. Väckes eljest, där till vidmakthållande av åtgärden förfarande, som i 188 § tredje stycket sägs, blivit anhängiggjort, fråga om återgång av åtgärden, pröve överexekutor efter omständigheterna, huruvida sådan återgång skall äga rum eller om och på vad villkor åtgärden må bestå.

194 §.

Kvarstad, skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 187 a eller 192 § eller försäljning av lös egendom, å vilken lagts kvarstad eller vilken ställts under skingringsförbud, må ej av överexekutor beviljas, där ej sökanden ställt pant eller borgen för den skada, som kan genom åtgärden vederparten tillskyndas. Finnes, då fråga är om kvarstad, skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 187 a eller 192 §, någon, som bör sådan säkerhet ställa, ur stånd därtill, och har han för sin talan visat synnerliga skäl, äge överexekutor honom från säkerhets ställande befria.

201 §.

För klagan över utmätning äge gäldenär tid av femton dagar från det utmätningen fullbordats eller blivit i fall, varom i 75 § sägs, hos gäldenären verkställd. Är borgenär missnöjd med förrättningen, ingive sin klagoskrift inom samma tid från det han erhöll del av protokollet över utmätningen.

202 §.

Vill någon klaga över utmätningsmans åtgärd vid auktion å fast egendom, göre det sist å femtonde dagen därefter; dock att klagan över borgenärsförteckningen, där ej fråga är om bestämmande av lägsta budet eller andra villkor för försäljningen, skall föras i den ordning 203 § stadgar.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

203 §.

Är någon missnöjd med utmätningens förslag till fördelning av köpeskilling för utmätningens såld egendom eller av medel, som i 143 § 2 mom. avses eller som influtit under tvångsförvaltning, ingive sin klagoskrift till överexekutor sist å tjugonde dagen från det förslaget avgavs.

211 §.

Nöjes ej — — — det försummas.

Över utslag, varigenom överexekutor visat mål åter till utmätningensman, må ej klagas; innefattar överexekutors prövning avgörande av fråga, som inverkar på målets utgång, äge dock part utan hinder av vad nu sagts fullfölja talan däremot.

Ej må klagan föras över beslut, varigenom överexekutor funnit utmätningensman behörig.

Om klagan över beslut, varigenom varning meddelats utmätningensman eller han avstängts från tjänstgöring, stadgas i 221 §.

212 §.

Har överexekutor genom särskilt beslut utlåtits sig över omständighet, som angår målets behandling; däröver må ej besvär anföras annorledes än i sammanhang med huvudsaken. Ej vare part förment att särskilt överklaga beslut, varigenom överexekutor före målets slutliga avgörande utlåtits sig i fråga, som avses i 195 § 1 mom., eller meddelat förordnande enligt 208 §. Tilltror part sig visa, att utsökningsmål av överexekutor onödigt uppehålls; äge då att däröver klaga.

213 §.

Vill någon överklaga överexekutors slutliga utslag i fråga om fördelning av köpeskilling för fast egendom, som blivit av överexekutor såld, eller av medel, som i 143 § 2 mom. eller i 7 kap. avses, eller på klagan över utmätning, auktion å fast egendom eller förslag till fördelning av köpeskilling eller av medel, som i 143 § 2 mom. eller i 7 kap. avses, åligge honom att inom tre veckor från den dag, då utslaget muntligen avkunnades, eller, om det blivit efter anslag meddelat, från den dag, å vilken utslaget är ställt, till överexekutor inkomma med besvärslinlaga.

För klagan — — — är stadgad.

214 §.

Den, som ej nöjes åt överexekutors beslut i andra fall än i 213 § nämnas, äge, där beslutet blivit för honom muntligen avkunnat, inom tid, som i samma paragraf stadgas, till överexekutor inkomma med besvärslinlaga; eljest njute han lika tid från det han av beslutet erhöill del.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

215 §.

Skall besvärstid räknas från erhållen del av beslutet, skall genom den vinnandes försorg beslutet delgivas vederparten på sätt i rättegångsbalken är om delgivning stadgat. Skall delgivning ske enligt 33 kap. 12 § nämnda balk, ankomme på överexekutor att på begäran förordna därom; och skall vad i sagda paragraf stadgas om rätten gälla överexekutor.

216 §.

Vill någon klaga däröver, att han av överexekutor blivit fälld till ansvar enligt 11 § eller till skadestånd enligt 207 §, och är utslaget ej för honom muntligen avkunnat, åligge honom att inom tre veckor från den dag, utslaget genom överexekutors försorg honom delgavs, till överexekutor inkomma med besvärslinaga.

217 §.

Finnes besvärstalan ej vara fullföljd på föreskrivet sätt eller inom rätt tid, skall den av överexekutor avvisas. Om fullföljd av talan mot beslutet gälle vad i 216 § är föreskrivet.

Avvisas ej besvärstalan efter vad i första stycket sägs, låte överexekutor utan dröjsmål till hovrätten insända besvärslinagan med därvid fogade handlingar ävensom överexekutors protokoll och utslag samt, i huvudskrift eller styrkt avskrift såvitt angår den fullföljda frågan, utmätningmans protokoll och andra hos överexekutor förvarade handlingar i målet.

218 §.

Sedan besvär mot överexekutors utslag till hovrätten inkommit, äge hovrätten, om skäl därtill äro, att, innan ändringssökandet slutligen prövas, förordna, att utslaget icke må verkställas eller att, om verkställighet redan följt, ytterligare åtgärd ej må vidtagas. Hovrätten äge ock omedelbart meddela förordnande enligt vad i 195 § 1 mom. sägs.

219 §.

Talan mot hovrätts utslag eller beslut i utsökningsmål skall fullföljas genom besvär till högsta domstolen.

Har i utsökningsmål hovrätt meddelat beslut, varigenom målet visats åter till överexekutor eller utmätningssman, skall vad i 211 § 2 mom. finnes stadgat äga motsvarande tillämpning.

Över beslut, varigenom hovrätten, innan ändringssökandet slutligen prövas, förordnat, att överexekutors utslag icke må verkställas eller att, om verkställighet redan följt, ytterligare åtgärd ej må vidtagas, eller utlåtits sig i fråga, som i 195 § 1 mom. sägs, må särskild talan föras. Har hovrätten i annat fall än nu sagts genom särskilt beslut utlåtits sig över omständighet, som angår

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

målets behandling; däröver må besvär ej anföras annorledes än i sammanhang med huvudsaken.

Ej må klagan föras över utslag, varigenom hovrätten undanröjt förordnande, som av överexekutor meddelats enligt 208 §.

220 §.

Bestämmelserna i rättegångsbalken om skyldighet för hovrätt att till högsta domstolen insända huvudskrift eller styrkt avskrift av underrättens akt, såvitt angår fullföljd fråga, skola i utsökningsmål avse överexekutors protokoll och utslag samt utmätningmans protokoll och andra målet tillhörande handlingar, som varit för överexekutor tillgängliga, då målet av honom avgjordes.

221 §.

Utmätningssman, som icke åtnöjes med beslut, varigenom med stöd av 10 § varning meddelats honom eller han avstängts från tjänstgöring, må däröver hos Kungl. Maj:t anföras besvär, vilka skola hava inkommit till socialdepartementet sist å trettionde dagen efter det utmätningssmannen erhöll del av beslutet.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948. Utsökningsmål, som vid nämnda tid redan äro anhängiga, skola behandlas enligt äldre lag. Skall tid för väckande av talan vid domstol räknas från dag före denna lags ikraftträdande, gälle i fråga om längden av sådan tid äldre lag. Beträffande verkställighet av dom i mål, som av underrätt avgjorts före lagens ikraftträdande, skola äldre bestämmelser tillämpas.

9) L a g

angående ändrad lydelse av 22 § förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.

Härigenom förordnas, att 22 § förordningen den 10 augusti 1877 om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall skall erhålla följande ändrade lydelse.

22 §.

Har i brottmål dömts till böter eller vite eller till sådan med brott förenad påföljd, som innefattar betalningsskyldighet, gälle i fråga om verkställighet

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

av domen vad i nya lagen är föreskrivet om verkställighet av beslut, varigenom någon i tvistemål fällts till böter eller vite. Är ådömd påföljd eljest sådan, att domen kan verkställas genom utsökning, och är ej särskild föreskrift meddelad om verkställigheten, äge vad om verkställighet i tvistemål är i nya lagen stadgat motsvarande tillämpning; underrätts dom må dock ej verkställas förr än den vunnit laga kraft.

Där i brottmål dömts till skadestånd eller talan om enskilt anspråk eljest bifallits, gälle i fråga om verkställighet av domen vad i nya lagen är för motsvarande fall stadgat beträffande verkställighet i tvistemål.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

10) L a g om bevisupptagning åt utländsk domstol.

Häri genom förordnas som följer.

1 §.

Har i visst mål eller ärende utländsk domstol gjort framställning hos domstol här i riket om vidtagande av någon till rättegången hörande åtgärd, såsom upptagande av ed, anställande av förhör med part eller upptagande av bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller av skriftligt bevis, och varder framställningen genom utrikesdepartementet överlämnad till den svenska domstolen, skall den äskade åtgärden vidtagas efter vad i denna lag sägs. Vad sålunda stadgats äge dock ej tillämpning, där fråga är om ansvar för gärning som har karaktär av politiskt brott eller som icke är i svensk lag belagd med straff. Ej heller må i mål om ansvar för brottslig gärning part höras på ed eller under sanningsförsäkras.

Lika med utländsk domstol anses i denna lag annan utländsk judiciell myndighet.

2 §.

Åtgärd som i 1 § sägs skall vidtagas av allmän underrätt.

Är framställning gjord om upptagande av ed, anställande av förhör, upptagande av skriftligt bevis eller syn å föremål som lämpligen kan flyttas till rätten, ankomme åtgärden på den rätt, inom vars område den som skall fullgöra edgång eller höras eller som innehar handling eller föremål, varom fråga är, har sitt hemvist eller någon tid uppehåller sig; där han samtyckt att

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

vid annan rätt fullgöra vad av honom äskas, skall dock åtgärden vidtagas av den rätten. Är fråga om syn å fastighet eller å föremål som ej lämpligen kan flyttas till rätten, tillkomme sådan åtgärd den rätt, inom vars område fastigheten är belägen eller föremålet finnes. Annan åtgärd skall verkställas av den rätt till vilken framställning därom inkommit.

3 §.

Prövar rätten att begärd åtgärd ej kan vidtagas, meddele rätten den utländska domstolen underrättelse därom med uppgift om skälen för beslutet.

Finner rätten att det jämlikt 2 § andra stycket tillkommer annan rätt att vidtaga åtgärd varom fråga är, skall framställningen översändas till den rätten och meddelande därom tillställas den utländska domstolen.

4 §.

Möter ej för äskad åtgärd laga hinder, utsätte rätten dag för ärendets företagande.

Avser mål däri åtgärd äskats ansvar för brottslig gärning, give rätten i god tid den utländska domstolen underrättelse vilken dag ärendet skall förekomma. Sådan underrättelse skall ock eljest lämnas, om den utländska domstolen framställt begäran därom.

5 §.

I fråga om ärendets behandling vid rätten skall, där ej annat föranledes av föreskrifterna i denna lag, lända till efterrättelse vad om rättegång vid svensk domstol finnes stadgat. Ärendet skall anses såsom bevisupptagning utom huvudförhandling; dock vare ej nödigt att part kallas, där han ej själv skall höras eller fullgöra något.

6 §.

Avser framställningen parts hörande på ed och är ej särskilt utsatt vad under eden skall bekräftas eller förnekas, anställe rätten förhör med parten angående den omständighet varom upplysning äskas. I övrigt skall i fråga om parts hörande på ed vad om förhör med part under sanningsförsäkran i rättegång vid svensk domstol är stadgat äga motsvarande tillämpning. Är i framställningen särskilt utsatt vad under eden skall bekräftas eller förnekas, lände det till efterrättelse.

7 §.

Äger enligt lagen i det land, där den främmande domstolen är, den som skall höras eller något fullgöra att utöver vad om rättegång vid svensk domstol är stadgat vägra att efterkomma vad av honom äskas, njute han den rättigheten till godo.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

8 §.

Har den utländska domstolen hemställt, att vid eds avläggande skola användas andra ordalag än i svensk lag äro stadgade eller att därvid eljest skall förfaras annorledes än svensk lag föreskriver, och är den av vilken eden kräves villig att sålunda fullgöra eden, pröve rätten huruvida det må ske.

Innefattar den utländska domstolens framställning eljest begäran att visst förfarande skall iakttagas vid verkställande av äskad åtgärd, skall den begäran efterkommas, där det ej strider mot svensk lag.

9 §.

Rätten fastställe det belopp, vartill kostnad för delgivning uppgår. Sådan kostnad så ock av rätten bestämd ersättning till den som, utan att vara part, inställt sig vid rätten eller något fullgjort skall gäldas av statsverket.

10 §.

Sedan ärendet blivit fört till slut, låte rätten protokoll över vad däri förekommit tillställas den utländska domstolen; foge ock därvid särskild skrivelse, upptagande de kostnader den äskade åtgärden enligt 9 § eller eljest medfört.

Har Konungen efter avtal med främmande stat förordnat, att visst slag av kostnader som föranletts av framställning från domstol i den staten ej skall utkrävas, varde sådan kostnad ej för den utländska domstolen uppgiven.

11 §.

Vad här ovan är stadgat för det fall, att framställning som i 1 § sägs blivit genom utrikesdepartementet överlämnad till svensk domstol, skall jämväl äga tillämpning där sådan framställning blivit till domstol här i riket översänd från utländsk domstol med vilken enligt Konungens förordnande den svenska domstolen äger omedelbart skriftväxla.

Konungen äger ock efter avtal med främmande stat förordna, att de i förestående paragrafer för nämnda fall givna bestämmelserna skola gälla där framställning varom nyss sagts blivit från konsul för den staten översänd till svensk domstol.

12 §.

I de fall då rätten enligt denna lag har att avlåta meddelande till utländsk domstol skall, där ej på grund av Konungens förordnande omedelbar skriftväxling må äga rum, meddelandet översändas till utrikesdepartementet för vidare åtgärd; dock skall meddelande som är föranlett av framställning överlämnad från konsul avsändas till denne.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

Genom lagen upphäves lagen den 6 mars 1899 (nr 12 s. 1) om handräckning åt utländsk domstol.

11) L a g

om bevisupptagning vid utländsk domstol.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

I mål eller ärende som är vid svensk domstol anhängigt må rätten förordna, att bevis genom vittne, sakkunnig, syn eller förhör med part under sanningsförsäkran eller skriftligt bevis skall upptagas vid utländsk domstol.

I brottmål må bevisupptagning som nu sagts äga rum allenast om synnerliga skäl äro därtill.

2 §.

Enskild part som begärt bevisupptagning eller som eljest enligt lag har att utgiva kostnaden därför åligge att inom tid som honom av rätten förelägges antingen till rätten avlämna skriftlig förbindelse av två vederhäftiga, inom riket bosatta svenska medborgare, vilka en för båda och båda för en borga såsom för egen skuld för den kostnad åtgärden kan medföra, eller ock erlägga det belopp vartill rätten finner kostnaden kunna skäligen beräknas. Försummas det och har bevisupptagningen begärts av part, vare frågan där-om förfallen.

Vad nu sagts skall ej äga tillämpning, då kostnad för bevisupptagning skall utgivas av kronan såsom part eller på grund av parten tillkommande förmån av fri rättegång skall utgå av allmänna medel.

3 §.

Då rätten beslutat bevisupptagning vid utländsk domstol samt, i fall som avses i 2 §, vad där är föreskrivet blivit fullgjort, utfärde rätten framställning till den utländska domstolen om bevisupptagningen. I framställningen skall rätten kort redogöra för saken samt uppgiva beviset och den omständighet som skall styrkas därmed. Finnes lämpligt att visst i svensk lag stadgat förfarande iakttages vid verkställande av äskad åtgärd, varde det angivet. Där part sådant äskar, begäre rätten ock att underrättelse om dagen för bevisupptagningen varder i god tid meddelad rätten.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Framställning som nu sagts skall av rätten tillställas utrikesdepartementet för vidare åtgärd eller, där enligt Konungens förordnande omedelbar skriftväxling med den utländska domstolen må äga rum, översändas till den domstolen.

4 §.

Närmare bestämmelser om gäldande av kostnad för bevisupptagning som avses i denna lag meddelas av Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

Genom lagen upphäves lagen den 6 mars 1899 (nr 12 s. 6) om vittnesförhör vid utländsk domstol.

12) L a g

om bevisupptagning åt vissa internationella organ.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Har domstol eller skiljedomstol, vilken det tillkommer att avgöra tvist mellan stater, eller annat internationellt organ, som tillsatts för behandling av sådan tvist, hos Konungen gjort framställning om vidtagande av någon till tvistens behandling hörande åtgärd, såsom upptagande av ed eller av bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller av skriftligt bevis, och varder framställningen av Konungen bifallen, skall den äskade åtgärden vidtagas efter vad i denna lag sägs.

2 §.

Åtgärd som i 1 § sägs skall vidtagas av allmän underrätt.

Är framställning gjord om upptagande av ed, anställande av förhör, upptagande av skriftligt bevis eller syn å föremål som lämpligen kan flyttas till rätten, ankomme åtgärden på den rätt, inom vars område den som skall fullgöra edgång eller höras eller som innehar handling eller föremål, varom fråga är, har sitt hemvist eller någon tid uppehåller sig; där han samtyckt att vid annan rätt fullgöra vad av honom äskas, skall dock åtgärden vidtagas av den rätten. Är fråga om syn å fastighet eller å föremål som ej lämpligen kan flyttas till rätten, tillkomme sådan åtgärd den rätt, inom vars område fastigheten är belägen eller föremålet finnes.

Annan åtgärd än nu sagts skall vidtagas av den rätt Konungen bestämmer.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

3 §.

Prövar rätten att begärd åtgärd ej kan vidtagas, avlåte rätten meddelande därom till sökanden med uppgift om skälen för beslutet.

Finner rätten att det jämlikt 2 § andra stycket tillkommer annan rätt att vidtaga åtgärd varom fråga är, skall framställningen översändas till den rätten och meddelande därom tillställas utrikesdepartementet.

4 §.

Möter ej för äskad åtgärd laga hinder, utsatte rätten dag för ärendets företagande.

Om den utsatta dagen låte rätten underrätta sökanden.

5 §.

I fråga om ärendets behandling vid rätten skall lända till efterrättelse vad om rättegång vid svensk domstol finnes stadgat; ärendet skall anses som bevisupptagning utom huvudförhandling.

6 §.

Rätten fastställe det belopp, vartill kostnad för delgivning uppgår. Sådan kostnad så ock av rätten bestämd ersättning till den som, utan att vara part, tillstädeskommit vid rätten eller något fullgjort skall gäldas av statsverket.

7 §.

Sedan ärendet blivit fört till slut, låte rätten protokoll över vad däri förekommit tillställas sökanden och översände till utrikesdepartementet uppgift å de kostnader åtgärden enligt 6 § eller eljest medfört.

8 §.

Meddelande som skall avlåtas till sökanden eller part varde av rätten översänt till utrikesdepartementet för vidare åtgärd.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

Genom lagen upphäves lagen den 4 april 1930 (nr 64) om handräckning vid svensk domstol åt vissa internationella organ.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)***13) L a g****om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet.**

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Är någon för tillvaratagande i utlandet av rätt till arv, försäkring, pension eller skadestånd eller av annan honom tillkommande rättighet i behov att få viss uppgift med ed bekräftad, vare sig av honom själv eller av annan, må sådan ed upptagas av allmän underrätt.

2 §.

Ej må ed avläggas av den som är under femton år, eller av den som på grund av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbning av själsverksamheten finnes sakna erforderlig insikt om edens betydelse.

3 §.

I fråga om upptagande av ed skall gälla vad svensk lag därom föreskriver. Framställes begäran att vid edens avläggande skola användas andra ordalag än i svensk lag äro stadgade, eller att eljest vid edens upptagande skall förfaras annorledes än svensk lag föreskriver, eller att expedition i ärendet skall utfärdas i annan form än som är föreskriven eller vanlig här i riket, pröve rätten huruvida det må ske.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

Genom lagen upphäves lagen den 5 april 1935 (nr 93) om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet.

14) L a g**angående ändrad lydelse av 15 § lagen den 14 juni 1929 (nr 145)
om skiljemän.**

Härigenom förordnas, att 15 § lagen den 14 juni 1929 om skiljemän skall erhålla följande ändrade lydelse.

15 §.

Om parterna ej annorlunda bestämma, äga skiljemännen vidtagna åtgärder för utredningens främjande såsom att anmoda part eller sakkunnig eller an-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

nan att infinna sig för att höras i saken eller uppmana part eller annan, vilken innehar skriftlig handling eller föremål som kan antagas vara av betydelse som bevis, att hålla handlingen eller föremålet till handa. Skiljemännen äga ej stadga vite eller eljest använda tvångsmedel, ej heller upptaga ed eller sanningsförsäkran.

Vill part, att vittne eller sakkunnig skall höras eller förhör med part under sanningsförsäkran skall äga rum vid domstol, eller att föreläggande skall meddelas part eller annan att som bevis tillhandahålla skriftlig handling eller föremål, göra ansökan därom hos den allmänna underrätt, inom vars område den som skall höras eller som åtgärden eljest angår vistas. Hava skiljemännen prövat åtgärden nödig och tillhandahålles erforderlig utredning, skall rätten anställa förhör eller meddela föreläggande, därest laga hinder ej möter. Angående åtgärd, som nu sagts, gälle i tillämpliga delar vad om bevisupptagning i rättegång utom huvudförhandling är stadgat.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

15) L a g

**angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 14 juni 1929 (nr 147)
om utländska skiljeavtal och skiljedomar.**

Härigenom förordnas, att 12 § lagen den 14 juni 1929 om utländska skiljeavtal och skiljedomar skall erhålla följande ändrade lydelse.

12 §.

Vad i 15 § andra stycket av lagen om skiljemän är stadgat om bevisupptagning under skiljemannaförfarande här i riket äge tillämpning jämväl där utom riket sådant förfarande äger rum på grund av skiljeavtal rörande fråga, som enligt svensk lag må hänskjutas till avgörande av skiljemän.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948.

Stockholm den 4 juni 1946.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Schlyter, Bergquist, Wagnsson, Ahlkvist, Löthner, Lodenius, William Ohlsson* och *Arrhén*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist, Gezelius* och *Lindberg*, fru *Gustafson* samt herrar *Landgren, Gustafsson* i *Lekåsa*, *Rylander* och *Sundström* i *Vikmanshyttan*.

Stockholm 1946. Kungl. Boktryckeriet P. A. Norstedt & Söner.

462335